

Nr 123.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1950/51 till riksförsäkringsanstalten.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkterna 71 och 72, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1950/51 såsom förslagsanslag beräkna till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar 5 355 000 kronor och till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader 395 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 169, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 10 mars 1950, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten vidtaga de ändringar, som föredraganden föreslagit, dels fastställa av föredraganden förordad avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock för samma budgetår såsom förslagsanslag anvisa till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar 5 291 000 kronor och till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader 433 000 kronor.

Föreliggande omorganisationsfrågor.

Riksförsäkringsanstaltens arbetsbörda har under de senaste decennierna uppvisat en i stort sett fortlöpande stegring. Antalet till anstalten inkomna olycksfallsanmälningar har t. ex. ökat från 70 600 år 1930 till 170 500 år 1949. En mera påtaglig minskning på senare tid har endast inträtt i fråga om militärsättningsärendena, vilkas omfattning av naturliga skäl minskat efter beredskapens upphörande. Anstaltens personalstat har likaledes undergått en betydande ökning. För budgetåret 1941/42 beräknades personalbehovet av anstalten till 490 befattningshavare; f. n. uppgår personalen emellertid till ca 725 personer, trots att den förutvarande arbetarskyddsbyrån den 1 januari 1949 överfördes till arbetarskyddsstyrelsen.

Inom riksförsäkringsanstalten ha nu verkställts vissa rationaliseringsutredningar av mera genomgripande karaktär än hittills företagna. Utredningsarbetet har närmast inriktats på två väsentliga avsnitt av anstaltens verksamhet, nämligen dels skaderegleringsarbetet vad avser sjukpenning

1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1950. 6 saml. Nr 123—126.*

och läkarvårdsersättning och dels premiedebiteringen. Dessa avsnitt kännetecknas f. n. av en långt gående uppspaltning av arbetsmomenten på skilda befattningshavare.

Enligt riksförsäkringsanstaltens omorganisationsförslag skall antalet i ett och samma ärende engagerade befattningshavare begränsas. Åtskilliga arbetsdetaljer, som nu utföras såsom olika arbetsmoment och av skilda tjänstemän, skola koncentreras, så att de i regel skola kunna utföras i ett sammanhang. Väsentliga förenklingar av kontorsarbetet synas möjliga att genomföra. Vissa arbetsuppgifter föreslås överförda från högre till lägre befattningshavare. En omläggning efter de av anstalten angivna riktlinjerna anses kunna medgiva betydande nedskärningar av personalstyrkan. Därjämte kan tiden för de okomplicerade skadeärendenas behandling beräknas nedgå från omkring åtta till två å tre dagar.

För skaderegleringsarbetets del innebär förslaget bl. a., att försäkringspliktsgranskningen hädanefter skall ske i samband med övrig erforderlig granskning av varje ärende och sålunda i regel utföras av vederbörande skadegranskare på skaderegleringsbyrån. Den granskning, som vissa skadeärenden i detta avseende f. n. underkastas på byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden, skall bortfalla. För försäkringspliktsfrågor fortfarande erforderlig specialistpersonal anses böra överföras till försäkringsbyrån. Vid en sådan omorganisation uppkommer frågan om hur den kvarstående fiskarförsäkringsavdelningen skall infogas i byråsystemet. I detta sammanhang anmäler sig den sedan flera år aktuella frågan om organisatoriska förändringar för att minska arbetsbördan för byråcheferna å första och andra skaderegleringsbyråerna. Hittills ha endast provisoriska åtgärder vidtagits i sådant syfte genom att byråchefstjänsterna å dessa båda byråer dubblerats. För att vinna en definitiv lösning av detta problem föreslår riksförsäkringsanstalten nu, att en ny skaderegleringsbyrå bildas genom sammanslagning av dels fiskarförsäkringsavdelningen, dels första skaderegleringsbyråns avdelning för yrkessjukdomar och dels andra skaderegleringsbyråns avdelning för statens arbetare. Försäkringspliktsbyrån skall därvid indragas.

Vid en omorganisation enligt de här angivna riktlinjerna anser anstalten det möjligt att nedbringa personalstyrkan med sammanlagt 92 befattningshavare, huvudsakligen biträdespersonal. Vidare kunna 10 amanuenser utbytas mot personal i kontorsskrivarställning. Å andra sidan förutsättes för förslagets genomförande, att vissa nya tjänster inrättas och att ett antal befattningar uppflyttas. Den omedelbara besparingen till följd av organisationsförändringarna har, med utgångspunkt från nuvarande lönekostnader för den personal som avses skola indragas, av anstalten beräknats till ca 400 000 kronor för helt budgetår. Vidare medför omläggningen en årlig besparing av ca 20 000 kronor med hänsyn till bortfallet av fortsatta löneklass- och lönegradsuppflyttningar för personal som entledigas.

Föredraganden framhåller, att en omläggning inom riksförsäkringsanstalten i enlighet med föreliggande förslag synes komma att medföra en avsevärd effektivisering av anstaltens organisation, samtidigt som den innebär en betydande besparing i fråga om anslagsmedel och arbetskraft. Då de av anstalten framlagda förslagen anses väl ägnade att läggas till grund för en omorganisation av anstalten tillstyrker föredraganden, att desamma godtagas. Omläggningen föreslås genomförd under en lämpligt tillmätt övergångsperiod, under vilken av erfarenheterna påkallade justeringar i planerna kunna vidtagas. I samband härmed föreslås följande nya tjänster, nämligen 7 byrådirektörer i 31 lönegraden, 6 kontorister i 13 lönegraden och 11 kanslibiträden i 11 lönegraden, samtliga t. v. å extra ordinarie stat. Följande personal föreslås skola överföras på övergångsstat, nämligen 1 förste byråingenjör i Ca 29, 1 förste byråsekreterare i Ca 29 och 17 kontorsbiträden i Ca 8.

Anslagsbehovet för budgetåret 1950/51.

Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar. Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 5 355 000 kronor.

För i samband med den föreslagna omorganisationen erforderliga personalförändringar har redogjorts i det föregående. Kostnaderna för övergångsanordningar i anslutning till omorganisationen uppskattas till 60 000 kronor.

Medel ha beräknats dels för heltidsanställning av en telefonist, som f. n. tjänstgör å deltid, dels för anställande av en neurolog och en ögonläkare.

Det för ersättning åt semestervikarier för läkarna avsedda beloppet har uppräknats med 925 kronor.

Vissa å anstaltens personalförteckning uppförda tjänster, vilka enligt Kungl. Maj:ts beslut tills vidare icke få uppehållas, anses numera kunna utgå ur förteckningen, nämligen befattningarna för 1 byråingenjör i Ca 24, 2 kontorister i Ca 13, 1 kanslibitråde i Ca 11 och 1 kontorsbiträde i Ca 8.

Omorganisationen av riksförsäkringsanstalten föreslås genomförd den 1 januari 1951. Besparingen till följd härav under nästa budgetår har — med beaktande av att kostnaderna för övergångsanordningar uppskattats till 60 000 kronor — beräknats till 150 000 kronor. Minskningen å anslaget motverkas emellertid dels av vad som föreslagits i fråga om telefonist och läkare och dels genom att ett belopp av 80 000 kronor erfordras för löneklass- och lönegradsuppflyttningar av hos anstalten kvarstående personal. I överensstämmelse härmed har anslaget nedräknats med 64 000 kronor till 5 291 000 kronor.

Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader. Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 395 000 kronor.

Anslagsposten till reseersättningar föreslås höjd med 4 000 kronor.

Under expensposten har en uppräknings skett dels av det för bränsle m. m. avsedda beloppet med 4 000 kronor, dels ock av delposten till övriga expenser med 30 000 kronor på grund av anskaffning av viss kontorsmateriel i samband med omorganisationen.

Slutligen föreslås anslagsposten till övriga utgifter höjd med 1 000 kronor, medan å andra sidan inkomsterna under särskilda uppördsmedel beräknats till ett med 1 000 kronor förhöjt belopp.

Anslaget har sålunda uppräknats med 38 000 kronor till 433 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har med tillfredsställelse tagit del av det inom riksförsäkringsanstalten utarbetade förslaget till omorganisation av anstalten, innebärande en minskning med 92 befattningshavare samtidigt som en avsevärd effektivisering av arbetet förväntas. Det framlagda förslaget synes värdefullt även ur den synpunkten, att erfarenheterna därav kunna komma till nytta vid rationaliseringen inom andra grenar av statsförvaltningen. I likhet med föredragande statsrådet förutsätter utskottet, att förslaget genomföres under hänsynstagande till personalens berättigade intressen. Utskottet tillstyrker inrättandet av de i samband med omorganisationen förordade nya tjänsterna å extra ordinarie stat.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten vidtaga de ändringar, som påkallas av vad föredragande statsrådet förordat i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 10 mars 1950;

b) fastställa följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 787 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	52 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 897 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	554 200

Summa kronor 5 291 000;

c) till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1950/51 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 5 291 000 kronor;

d) till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader för budgetåret 1950/51 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 433 000 kronor.

Stockholm den 2 maj 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Rickard Lindström, Sven Larsson, Gränebo, Mannerskantz, Ohlon, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Heiding, fröken Andersson, herrar Sundelin, Rosenberg, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson och Einar Persson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Rubbestad, Ståhl, Bergstrand, Åkerström, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Persson i Vinberg, Birke, Persson i Växjö och Gustafsson i Stockholm.
